

Передплата

на «РУСЛАНА» вноситься:

в Австрії:

на цілий рік 20 кор.
на пів року 10 кор.
на чверть року 5 кор.
на місяць 1-70 кор.

За границею:

на цілий рік 16 рублів
 або 36 франків
на пів року 8 рублів
 або 18 франків
Щодняне членство по 16 сот.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска» — з Русланових псалмів М. Пашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділі і руских свят о 5½ год. пополудни.

Редакция, администрация і експедиция «Руслана» під ч. 1. пл. Домбровського (Хорунщини). Експедиция місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Рекламациі неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 3) с. від стрічки.

Австро-угорська цлова тарифа.

(X) Як-раз перед роком, 25. липня 1901, розпочали ся перші вступні пересправи про автономну цлову тарифу Австро-Угорщини. Замірене діло спиняли перерви, проволоки, перепони, але при всім тим повело ся наостанку протягом року довести справу до покінчення, бо перед кількома днями приступили заводові референти до третього читання. Ціле положене тепер змінило ся що-до настрою. Замість голосних суперечок наступив спокій, а в підготовлюваню сеї роботи щезла давна нетерпеливість, яка вже була обгорнула широкі круги. Чи се не вказує на ліпші надії, які привязує загал до заведеня ладу в економічних справах?

Порядок робіт в децим змінив ся. Спершу на переднім плані стояла цлова тарифа, а відтак т. зв. економічна угода з Уграми, котру властиво належить уважати підставою до спільної цлової тарифи. Але звичайно привикло ся цілий комплекс тих робіт називати угодою, чи розходиться тут о цловий і торговельний союз, чи о цлову тарифу, бо остаточно розходиться о вирівнанє трудностей і суперечностей поміж інтересами обидвох областей. А всеж в останних часах економічна угода виступила на перед, виконано значну часть сеї роботи, посунено її вперед і промоцено дорогу до цлової тарифи.

Се робота, якої годі було довершити через ніч. Вправді третє читанє, яке розпочало ся при участі референтів, означає наконечну фазу нарад, але, як загально звичають, полишено до третього читання около кількисот цлових позицій, а се означає тількиж суперечних ще точок, що-до яких доперва має бути переведена згода між референтами. Цла мають важний вплив на розвиток діткнених ними продукційних галузій. Розуміємо дуже добре, що Угри бажать також в цловій тарифі дати вираз напрямови своєї економічної політики, однак се самолюбство повинно мати свої границі. А ті границі є там, де починають ся австрійські інтереси, і тут є та точка, де порозуміне повинно вирівнати суперечність інтересів, наколи в цловім і торговельнім союзі має бути можлива спільна тарифа цлова. Цла від сирих плодів, які дають Уграм малозначну користь, шкодять австрійському промислови. Такі експерименти належить лишити німецькій тарифовій комісії, котра напосіла ся підтягнути в гору цла від сирих плодів і ще недавно н. пр. піднесла цло від сирих плодів для виробу паперу з 1-25 на 3 марки, хоч Німеччина мусить ввозити сї плоди. Установляти цла від сирих плодів і думати, що тим пособляє ся домашньому промислови, а спиняє ся ввозенє, се теоретично дуже гарно виглядає, але тим задає ся важкий удар промислови, який мусить опирати ся на довозі дешевих сирих плодів. Спільна цлова тарифа мусить дати спромогу, дати вираз австрійским потребам, особливо супроти заграниці, наколи се не дотикає значно угорських інтересів.

Взагалі можна помітити, що і що-до угоди як і цлової тарифи тепер є спокійніший настрої. Можна сподівати ся, що референти не будуть вже вести боротьби, не будуть уперто висувати суперечностей інтересів, і не доведуть до забаненя цлово-тарифового діла, але доведуть до порозуміня і довершеня роботи. Се скріпить австро-угорську монархію, наколи она зможе непізнійше як Німеччина дійти до відповідної обидвом областям цлової тарифи. Можна отже сподівати ся, що з конференцій референтів вийде готове діло цлової тарифи до предложеня обидвом парламентам.

Д О П И С ь

Бразилія, Парана, Антоніо Олівіто (Агуа Амарелля), почта: Ляпа. — 1. липня 1902*).

Почтенна Редакція Руслана! Сим разом я повнаше підписаний складаю в сїм листі сердечну і щирю подяку вашій Почтенній Редакції за вислані газети в дарі, котрі я в тім році одержав-єм; одержав-єм 2 з грудня минушого року, 2 з січня сего року, в котрих були мапи в поясненє наших руских оселів в Парані — а на саме Воскресєніє Христове получив-єм одно число «Руслана» в сумноу вістню про смерть жиючого о. А. Мартинюка, монаха Ч. С. В. В. з Прудентополїс, котрий єще з Божої волі і до нині живє. Єсьм з того дуже радий, що желаете собі мати від мене деякі дописи про наших ту бідних Русинів з Бразилії; ото пишу децо троха з нашої оселі Антоніо Олівіто (або Агуа Амарелля), а тепер вертаю до дописи про смерть о. Ан. Мартинюка Ч. С. В. В.

I

Дуже глибоко помилила ся редакція газети польскої** в Куритибі, що таку небиліццю свпела за о. Ан. Мартинюка, що єще в грудні м. р. о. Ан. Мартинюк виїхали до Галичини, і на морю потонули, а то всьо є неправда. Тота культурність польска рада би була не лиш о. Ан. Мартинюка утопити, але і нас всіх Русинів, коби могли, то би у ложці води утопили, а не так потопити, як хотять златиньчители, а ту годі їм зробити, бо ту край є вольний, то кожда народність може явно і славно свою віру захищувати і в такій самій вірі на дальший час повістати і вихвалити. А ми Русини, котрі походимо з рода в рід Русинами, пересилилисьмо ся в Галичині ту до Бразилії і поусідалисьмо громадно в купі в великїм числі по оселях як на Прудентополїс (10.000 Русинів. Ред.) — Ріо Кляр (8.000 Русинів. — Ред.) Антоніо Олівіто, Луцена і на менших оселях як: Жавгада, Барафея, Ст. Барбара, Іпіранга і т. д. і в Куритибі є досить наших Русинів і так всі тримаєм ся твердо свого святаго руского обряду, і нічого нам

*) Стампілья почти в Парані має дату 1. липня 1902, а до Львова прийшов лист 28. липня. — Ред.
**) «Gaz. polska» не винна ту нічого. Вість про загубу корабля «Les Andes», яким їхали о. Мартинюк і кс. Вишинські до Європи, подала була куритибска газета «Diario da Tarde», а «Gaz. polska» нотуючи сесю вість (в ч. 23) додала, що сея вістка ще непевна і дай Боже, що не справдять ся. — Ред.

наші вороги не можуть зробити, бо жите кладем за свій руский обряд.

Але щож, тільки брак, нам ту більше руских святичеників, аби могли застеречи і забезпечити постійну нашу св. руску віру на дальший будучий час, бо до того часу то так ходимо в тій дикій пустини бразилійській як тоті вівці без свого пастуха, що дравіжний звівр на них кидає ся і нема кому єго від них прогнати, так само і з нами ся ту дїє.

І ми тепер очікуємо наших святичеників руских, котрі мають до нас з Галичини в тім році приїхати, виглядаєм і чекаємо так, як то колись наші предки чекали і виглядали обіцаного пророками Месію, так і ми тепер розпускаємо глас воїующих во пустині і з терпеливостю очікуємо і виглядаємо на прибутє до нас наших руских святичеників, аби могли над нами кожного часу працювати на тім, аби ми могли на далі повістати в нашім св. рускїм обряді і вірі і абисьмо були придатними дітьми нашої рускої св. церкви, а тепер вертаю ся ще раз до смерти о. А. Мартинюка.

Що-до виїзду о. А. Мартинюка до Галичини в місяци грудні минулого року, як редакція Газети польскої в Куритибі була помістила, то о. Ан. Мартинюк були виїхали в місяци грудні минулого року з Прудентополїс в другі колонії чи то оселі працювати, научати і слово Боже проповідати і всякі праці як сповідь, хрестини і всякі діла свої сповняти і так о. Ан. Мартинюк від місяця грудня 1901. року до місяця цвітня сего року їздили майже по всіх оселях руских і відправляли св. місію і сповідь.

За тих 3 місяці о. Ан. Мартинюк відвідали наших Русинів, що тяжко працюють, на слїдуючих оселях (колоніях); найперше перед Рождеством Христовим були в Куритибі а на Рождество Христове були на оселі Іпіранзі, на новий рік були в дорозі до Луцени, на Богоявленіє Господнє були вже в Луцені і там довгий час відправляли св. місію і учили людей до купи, а з Луцени знов повернули були до Іпіранги і там були через Стрітенє Господнє і дальше поки неукінчили своєї праці; на оселі є до 100 родин руских а за старанєм і працею о. Ан. Мартинюка, вже побудували свою церков, а сталого святиченика ще не мають, з Іпіранги о. Ан. Мартинюк удали ся були знов до Куритибі і там працювали через три неділі межі Русинами, відправляли св. місію і сповідь і заохочували тамошних куритибських Русинів о постаранє будови рускої церкви в Куритибі. З Куритибі о. Ан. Мартинюк знов були відїхали до Луцени, аби укінчити св. сповідь, яку в попереднім часі були неукінчили. По укінченю своєї праці на Луцені, о. Ан. Мартинюк були приїхали до нас до оселі Антоніо-Олівіто первого тижня великого посту в суботу, де зараз на другий день в неділю о. Ан. Мартинюк мали в каплиці набожєство, а по Службі Божій удали ся були в середину нашої колонії межі самих Русинів на лінійю Сан Жвом (чи то св. Івана) до господаря Івана Буского і Мартина Станкевича і ту були через один тиждень і працювали над нашими людьми понад свої сили, бо о. Ан. Мартинюк ставали рано скоро день стане і зараз людий сповідали і сповідали аж до полудня. В полуднє відправляли Службу Божу і сповіданих причащали, а скоро тільки по обіді, то зараз занимали ся катехизмом наших дітей, а по катехизації зараз знов сідали до сповіди і вже сповідали людий до 12. години в ночі і

так працювали у нас о. Мартинюк через один тиждень; з тої причини же о. Мартинюк були опустили в місці каплицю, а всю свою службу віддавали в середині нашої колонії межі Русинами в домі Івана Буского. Невподобало ся було нашим Полякам з місточка, котрі утримують склени і шинки, то, що не мали через той час жадного приходу на п'ятиці, а о. Мартинюк хотіли вмисне показати свої смілі кроки за о. Михняка, до котрого в минувнм році був один бразилійчик з місточка вистрілив з пістолета і на то були недобрі, що о. Ан. Мартинюк були ними погордили і по від'їзді о. Мартинюка з нашої колонії хотіли Поляки нас прогнати з дому Божого, котрий ми самі побудували коштом урядовим, і в вільний для нас Русинів і для Поляків і для бразиліянів а тепер хотіли нас з него прогнати.

Отож кілька мазурів змовили ся були з другими латинниками і один з межі мазурів поіменно Бартоломей Петрашек був мені сказав, що має виповісти і заказати Русинам схід в неділю і сьвята на сусільну молитву до каплиці і що хочуть викинути з дому Божого руске брацтво і річи як хоругви, сьвітло, образи і крест процесіональний і т. д., все що йно є руске, але Господь Бог їм недопоміг, бо радили ся в Ляпі свого бразилійського сьвященника, котрий їм на то не дозволив і так ніс опустили. Тепер знов живуть з нами згідливо, тільки кричать, що ми руского сьвященника не будемо мати ту місцевого ніколи, що нас то дуже смутить.

По укінченю своєї праці о. Ан. Мартинюк на нашій колонії знов були від'їхали до Курітиби, аби укінчити свої праці і труди в помочи курітибским Русинам о будові рускої церкви в Курітибі і там були на самі римські Великодні сьвята і при помочи о. Ан. Мартинюка курітибські Русини закупили один дім за суму 2.000 мільрейсів і з того дому тепер побудували свою руску церков. Тепер розійшли ся вісти, що о. Ан. Мартинюк в місяці цвітня виїхали до Галичини.*)

З поважанем
Стефан Дума.

Дідичність талантів.

Парижське психологічно-медичне Товариство заняло ся розслідуванням питання про дідичність поетичного таланту. Згідно з дослідями французь-

*) О. Мартинюк повернув в початку червня с. р. до Львова і ту жив, а до Парана виїхав 14. червня трох сьвященників (Василіян) оо. Хмилевський, Шкирман і Бжуховський і братчик Горощук та й лікар Петрицький з учителем Гарухом. — Ред.

ского лікаря Шаселяна і німецького Мебінса прихилено ся до поглядів, що 1) всякі поетичні таланти родять ся відособлено і творять виїмкові явища, 2) матір-поета є завжди жінкою, обдареною високими духовими прикметами, а противно сини обмеженої жінки остане завжди дураком, 3) поетичний талант є дідичний; але уділяє ся лише через матір, не через вітця. На potwierдження сеї теорії наведено ряд випадків а в першій лінії покликано ся приміром на Гетого, який після его власних слів, одідичив по матери «die Lust zum Fabulieren». Противно звисний антрополог Фр. Гальтон доказує, що межі поетами і артистами вплив матерної лінії є знатно менший від впливу вітцівської лінії. Він підпирає свій доказ приміром 24 поетів, належних до 20 родин: вказано тут, що мати Байрона була напів божевільною, отець Мільтона відзначував ся великими спосібностями; інші поети також серед своїх кривняків мали багато талановитих людей. Однак Гальтон стверджує, що сини поетів не мають звичайно поетичного таланту і лише деколи виявляють спосібности до якоїсь иньшої штуки пр. до маларства. Однак варто пригадати, що літературні спосібности часто переходять з вітця на сина, хотий не завжди син дорівнює вітцеві. Досить назвати Доджів, Дімасів вітця і сина, Толстоїв, три покоління Фредрів у Поляків, а у нас Устияновичів. Однак частійше случает ся, що син славного батька буває зовсім звичайненьким чоловіком так само, як і в иньших сферах, син ошадного і запобігливого мільонера стає марнотратником і т. и. Одним словом справа дідичности талантів остає нерозв'язаною.

Годі нам перечити ся з ареопагом учених, але позволимо собі висказати нашу думку, що звертаючи увагу на дідичність талантів, поминули зовсім справу виховання, без чого ся справа не дасть розв'язати ся. Справа дідичности, думаємо, є ясна і природна і єї можемо з гори прийняти, допускаючи хіба виїмки против загального правила. Але виховане може має чи не більший вплив на таланти, як сама дідичність.

Чоловік в першій молодості є як делікатна ростинка і вже при пересічнім таланті може розвинути ся до високої степені совершенства, коли его окружене сприяє сему розвою. А так само легко можна схибити і найбільший талант, убити найспосібнішого духа.

Тисячні вражіння вже від першого року життя складає ся на те. Скільки то музиків одержало своє перше музикальне образование, свій хист до відчуття, перениманя і компонованя арій вже в колисці під впливом тихих пісень матери, або няньки? Але коли тотя нянька, не то фальшиво сьпіває, але тпрукає і лалакає без жадної

арії, стукає і псикає для утишеня дитини, то лише знечулює его вражливість на тони, притуплює слух і розсіває увагу. — Нераз і дитина найславнішого музика, з одідиченим, бути може великим музикальним таланом, коли пр. за молоду нездужала і тому була неспокоїна, плакала, квасила ся, а єї успокоювали і засипляли в такий варварський спосіб, може втратити зовсім змисл до гармонійности, до тихої музики, пливучих, зливаючих ся, гармонійних звуків, — а без того остануть для него заперті двері до царства тонів.

Скільки то поетів вирабляло ся вже тоді, коли ще пів азбуки вимовляти не уміли, бо вже в другім-третім році они слухала з широко отвореними оченятами гарних казок, яких їм серед вечірнього сумерку шівголосом оповідала мати, чи бабка, а може часом і батько... Але коли тато ані мама не мали на се часу і охоти (а такої доброї бабки не було, а за те була в хаті сварка, крик, гармідер, або кожде ішло своєю дорогою, за своїми занятями, то дїточа душа мимо одідиченого може таланту оставала пуста на завжди, бо за молоду не научила ся вдихати в себе чару поезії.

Так само дїє ся очевидно і з розвою талантів в кожнім иньшій напрямі. Найчастійше буває, що «великий» отець так собою занятий, що не має часу займатися дітьми, або ставляючи до них, як до дїтей «славного батька», за великі на їх вік вимаганя, зражує їх і себе взаїмно, в них і з собі вироблює переконане, що они «не доросли до батька». Тому то і позірно дідичність іде по матери, бо она від ранної молодости стикає ся більше з дїтьми і свої сьвійства душі через виховане може єму скорше передати.

Але так само знов «славні жінки» — писательки, артистки і т. д., коли лише суть матерями, дуже рідко, а може і ніколи не передають «дідично» свого хисту дітям, бо заняті надто самі собою і своєю працею, не віддають ся вихованю дїтей в сей спосіб, щоб в них могло скільчити ся зерно таланту.

Впрочім теорія дідичности удержує ся вже традиційно в родинах і має подекуди сю практичну некористь, що поминаючи сторону виховання, вироблює в членах родини традицію якогось одідиченого таланту або недостатку его. Є такі родини пр., які уважають себе вже з природи дуже музикальними, або золотоустими, і як-раз тому їх члени не осягають в тім напрямі визначнійших вислідів, бо спускаючи ся на свій «одідичений» талант, не працюють на тім полі, а вдоволяють ся тим капиталом, який за молоду перемали з дому (очевидно не так через дідичність, як через виховане). А в иньших родинах панує часом противне переконане і нехай

Ярослав Окуневский.

Листи з чужини.

В Єгипті.

В великім мавсолею, гіднім великого фараона, найдено его тлінні останки. На торжественнім засіданю, котрого головою був сам кедив Ісмаїл, розмотано мумію з завиток. І показало ся лице старого чоловіка з орлиним носом, з тонкими устами, вираз завзята та енергії. Таким він тепер стоїть в музею, дивить ся своїми запавшми очима на теперішній сьвіт, і видить, яке то племя, котре він в XIV віці перед Христом задумав був стерти з лица землі, роззлосло ся і розпанувало ся не лише в Єгипті, але і в цілм сьвіті.

За фараона Менептаг в XIII віці перед Христом рішили ся жиди покинути землю єгипетську. Тихцем збирали ся они в своїх соньмишах і радили раду. Мойсей, що, хоть з жидівського роду, виховував ся на дворі королівським, став їх провідником. «І збирали ся они з Он (Геліополіс), з Бельбес та Бубастіс, з Пітом і Тівіс». Місто Рамзес було головним їх зборищем. «І рушили сини Ізраїля з Рмазес і розложили ся табором в Сухот, потім розложили ся в Хетам». Хетам значить по старопитетски кріпость; то були бастіони на східній границі

держави при шляху Сирійським, обсажені добре єгипетскими войками. Мойсей, щоби збаламутити уряд єгипетський, пустив вістку, що їде з своїми одноплемінниками поклонити ся Єгови в пограничній сьвятині на Mons Cassius.

Перед войками в Хетам жиди настрашили ся. «І так повів Господь їх не прямим шляхом в землю Філістрів, котрий то шлях був найкоротший, бо Господь роздумав, що вибраний нарід міг би жалувати, коли би бачив пролив крови, і повернув би назад до Єгипту. І Господь велів звернути (перед Хетам) на шлях полудневий до Пі Гахірот, що лежить перед Баль Зефон». Пі Гахірот — теперішнє Ахруд. Пі значить по старо-єгипетски: місце, оселя. Баль Зефон — то гори Атака, а звали ся они так, бо на сих горах складали Фенікійці жертви богови Зефонові, вітрові північному.

Жиди стояли табором перед Пі Гахірот. І побачили они військо фараонське, що гнало ся за ними. Скоренько зібрали ся они і рушили до Червоного моря, море відступило ся і они перейшли сухою ногою. За ними погнало ся єгипетське військо, але вода приступила великою лавою — погребала ціле військо фараонське, і вони, і їздців, що за жидами погнали ся у море, і не остав ся з їздців ні один. В новійших часах, заким Лессепс прорізав канал Суєський, каравани арабські переходили багна Червоного моря в порі відпливу морского.

Ходячи по саях музею, чоловік пійме легко, як звисний єгиптолог Ебере міг підняти гадку, щоби представити в формі романа давнє

житє єгипетське і представити его так, що оно здаєть ся взятим з теперішности, тільки всаджене в трошка иньші рами. І справді, розглядаючи ся по тих останках давної культури, чоловік не може повнати, що від того часу ділять нас двадцять і чотири столітя. Ті перуки довгі, що носили мущини, ті намітки жіночі, те намисто прегарне, ті всякі цяцькі жіночі та всякі масти та перфуми — все так і бє живчиком теперішности, або, здаєть ся, ніби походить з недавнього життя наших батьків та дідів... Або знов ті релігійні символи старо-єгипетські! Дивись ся — бачиш око в трикутнику — всевідучість божу у старих Єгиптян — бачиш непорочну Ізіс з малым Горусом на руках — бачиш символічні зьвіри старо-єгипетські...

Християнська релігія зродилась в Палестині, а зростала в старім культурнім Єгипті.

Після окупації Єгипту Александром, розпановив ся там елемент грецький. Однак старо-єгипетська культура замальгамувала Птолемеїдів, дарма, що они свій сойм витали словами: «о андрес македонайо».

Коли Єгипет став провінцією римською і по містах Єгипту стали залогою гарнізони римські, то все-таки, мимо фізичної власти, не могли Римляне опертись впливови культури єгипетської. Ще до тепер стоїть гарна сьвятиня на Нілевім острові Філе в честь богині Ізіс, котру своїм коштом кавав поставити Тиберій. І в самім Римі віддавали честь богам єгипетским.

Почало ширитись християнство. В Александри²⁰) переложено вперше Біблію з єврейської

лиш котрий его член возьме ся до якоїсь штуки, зараз другі своїлки, немов би з якої зависти, закричать его: до чого ти береш ся? вже ти не будеш певно музиком, чи там поетом — бо в нашій родині се вже дідичче, що ніхто не має такого або иншого талану! Аж гляди, коли тамтой, не зважаючи на говірку кривняків віддав ся своєму нахилови, нараз в нім відкриває ся талант. Очевидно сей талант був і так само був може і у других членів сеї родини, але така традиція, обставини і брак всякого піклованя сего напряду інтелігенції, спинали его розвій.

Та це і ся обставина має немалій вплив на духове виобразоване дитини, що она в високім степені має природжений нахил до наслідуваня-малюваня своїх найблизших. Шепеляне є частійше наслідуваним, чим дідичним, часами корчене лица, здвигане плечима є радше чернятим з малку, чим наслідком нервовости або якої пньшої органічної хибі; дитина перенимає способ висловлюваня, аргументації рухів, ходу, держаня тіла від своїх родичів і се все є радше наслідуваним, чим одідиченим. Родинна подібність почерку письма, держаня пр. карт при граню, подаваня руки і такі пньші характеристичні дрібниці опирають ся так само, здає ся, на наслідуваню, чим на одідиченю, бо колиб ми пр. немовля взяли від родичів і виховали его під родинною опікою пньших людей, так, щоби оно навіть не знало свого походження, то найпевнійше оно присвоїло би собі навички і характеристичні черги своїх прибраних а не тілесних родичів.

Отже замість коротко збувати появу поетичних талантів короткою тезою дідичности, краще треба пояснити єї довшим і більше скомплікованим, однак реальнійшим твердженням про вплив вихованя з одной сторони, а вродженої дитині прикмети наслідуваня з другої.

НОВИНИ.

— Календар. В середу: гр.-кат. Марини муч.; рим.-кат. Абдона. — В четвер: гр.-кат. Якінта; рим.-кат. Ігнатія.

— Редактор др. Олекса дер Кулачківський з Відня, що прибув до Львова, аби взяти участь в нарадах академічного віча 25, 26. і 27. с. м., просить нас сиравити хибно подане польською прасою толкованє его промови на вічу 25. с. м. По правді дав він вираз своєму поглядові, що університетська справа, яку підіяла так поважно українська молодіж і ціле наше суєспільство, а яка сенсєсно української молодіжї набрала європейського значіння, цікавить весь цивілізований єврит, всю Європу, тому порадно було би не заперити дверей перед журналістикою — без роз-

на грецьку мову. Єгиптяни стали першими прихильниками християнської віри. Дух нової віри, котрий уважав жите на землі яко перехід до вічного блаженства, відповідав євритоглядові давних Єгиптян. У них в Серапеум уже від давна були арахорети, що посвячували своє жите тільки роздумуваню о будучности і томилі своє тіло. Принявши нову віру, они старали ся внести до неї не одно із свого народно-релігійного євритогляду. Тількиж з другого боку почалась реакція зі сторони давних первосвященників єгипетських та ісповідників грецьких філософій. І явили ся з одного боку мученики християнські, а з другого мученики за давні звичаї та віруваня, — з одного боку єврита Катерина, а другого філософа Інатія Борба вела ся з великою завязтостою та з проливом крови.

Коли Константин Великий прийняв християнську віру за віру державну, в той час Єгипет уже був цілком християнський. Тільки і в християнську релігійу Єгиптяне внесли з собою духа спекулятивного, так характеристичного для напні єгипетської. Они почали спорити і вести війни за тонкости. Про се, чи в Христі розрізняти треба дві натури, божу і людську, чи лиш одну божу, вели Єгиптяни не тільки довгі диспути, але і проливали кров, а особливо, коли собор Халкедонський 451. року під впливом Греків-Візантійців признав догму, що в Ісусі Христі треба признавати дві натури. З релігійних і національних причин відлучились Єгиптяни під проводом Евтихоса від церкви православної і утворили секту монофізитів. Греки прозвали сю

бора відтинка — противно допустити до прийняв всю прасу, бо лише так розійдуть ся як найширше по євриті інформації про той великий, культурний і національний постулат українського народа... О стілько була мова про «Європу», а лише хибно чи злобно подали польські органи, що др. Кулачківський накликував українських студентів до «європейства». Се бо й було на тім вельми поважним вічу зовсім злишне. — При нагоді свого побуту у Львові полагодив др. Кулачківський і одно віденське загалне діло, яке москвофіли у своїй низости і підлоті бажали б завузити до якоїсь личної справи і тішать ся в «Галічаній» здумавши подробиці факту «подвигом» свого пушіла о. Семіонова. Не тіште ся ребята, а сумуйте, бо о. Семіоноф, що наєсія, те і поже!... а добре, що він сам тим осоромленем свого чина і сунанні вихвалював ся, інакше жалували-б ся ви на «українофільські доноси», які ви, «jedząc flaki i myśląc, że każdy taki» в своїй власній деляторській підлоті хочете бачити... Як та урядова справа має ся, знають вже компетентні круги, що ту справу і поладять. На кождій случай для вірної інформації некадєської публіки завіряємо, що личну зневагу оссби редактора д-ра К., який явив ся у Семіонова, адміністратора прихода, в справі сотрудинка о. Базюка, видумав сам «Галічані» у своїй любій систематичній тенденції, неславити наших поважних і характерних людей, «моторних» в народній, євукраїнській справі. Calumniare audacter! але всеж таки і мимо брехень і вапастий кацауска чернь почувает у своїй мерзоті масетат наших чистих як слеза характером і ділами людей в роді д-ра Ол. Кулачківського. бож звієне, що лише високим поминанєм свого національного становиска і яко український журналіст стягнув на себе всю злобу «нікчемних єкотократів»...

...Die schlechtesten Früchte
Sind es nicht, woran die...
Wespen (се за слабо) nagen...

— Вписи до учительської семінарії у Львові і до взірцевих шкіл будуть відбувати ся в днях 29. і 30. серпня с. р. Вступні іспити і поправки будуть дня 1. вересня. До обох взірцевих шкіл с. є польської і рускої не приймуть більше як по 40 учеників.

— Рільниці страйки. В Заліщицкім страйк змагає ся з кождим днем і довів до проливу крови в Ворволінцях. Тамошній дідич спровадив на живня кілька фір гуцулів з Печеніжина, яких проводила жандармерія і військо. Селяни з Ворволінцєв виїшли хмарою на зустріч гуцулам і просили їх, аби не шкодили їх справі. Коли вози з гуцулами їхали дальше, селяни заступили їм дорогу. Тоді жандарми з наїженями багнетами кинули ся на наїд і біли кольбами та кололи на всі сторони. Ранено тяжко 4 селян. За хвилину роздав ся голос команди: Feuer і гримнули карабіни, однак на щастє нікого не ранено. — «В Солонім — як доносить «Діло» — є не лишень страйк але також бойкот. Бойкотують іменно жиди-корчмаря і наложили на себе добровільно 5 зр. добровільної кари, коли би хто переступив поріг корчми. Гроші стягнені за переступленє сего закаузу впливають до церковної каси на украшенє церкви. До повіту стягають

єгипетську секту Коптами, а Єгиптяни дразнили знов православних Мелікитами (рабами царськими). В коптійско-християнську секту увійшло багато із стародавних обичаїв єгипетських.

Коли я раз в велику п'ятницю був в Каїрі на відправі в церкві коптійській, все представилось мені незвичайним. Сам білий одяг євритенника з тїярою на голові, старинний жезл, символічні малюнки, котрі я бачив в музею, ба і лица Коптів так і здавались мені знятими просто з якої старинно-єгипетської статуї. Сама відправа відбувалась старинним тоном таємничим. Таким характеристичним тоном таємничим в давнину єгипетські путифари (євритенники) підносили в честь Горуса свій псалом, котрий в перекладі на нашу мову звучав: «Хваліте всевишнього Господа, що небеса розвісив над нами, і землю сотворив і море одним словом: нехай станєс! Єдиний, що піклуєш ся про добро всякого сотворіння, Боже милосердний, в милосердію безконечний, властнику жита, сили і здоровля, Ти, що годуєш птиці літаючі в воздухах, вислухай мольби моєї, сотвори радієть серцю моему» — і т. д. Як в деяких величавих старо-єгипетських євритеннях ледви перетинковано старих богів, а на їх місце помальовано нових євритенців, так і в відправах коптійських, а навіть і в православно-візантійських, євритенний найде натяки на єгипетську старину.

(Дальше буде).

жандармів зі всіх сусідних повітів не обвятих єще страйком. По селах масові арештованя».

З Копичинєв доносять, що там арештовано до 300 селян і п. С. Вітика зі Львова. Взагалі в цілїм гусятинським повіті діють ся неімовірні річи. Всі села страйкують, та мимо спокійного поведєня населєня стоїть всюда військо — переважно Угри — яких спровадило староство на жаданє онодішнього віча дідичів.

В бучацкім повіті страйкують майже всі села. Послідні пристали до страйку: Ліщанці, Помірці, Рішевиці, Трибухівці, Пашківці, Бучач, Озеряни і Барип. В Ліщанцях застрайкувала вся двірська служба. Нарід поводить ся спокійно.

В Чортківщині страйкує около 30 сіл; деякі з дідичів і посесорів добровільно підвиспили платню. В Швайківцях, де страйк тривает від тижна, жандарми арештували 9 людей і скованих вели до арештів. В Білій увязнено двох господарів, як-раз найспокійнійших: Стаха Витвицького і Павла Іванюка. В сих обох місцевостях стоїть по компанії піхоти.

В бережаньскім повіті застрайкувало село Плотичі. Другого дня спроваджено там військо.

В Задвірю, перемишлянського повіта, де дідичем є п. Богдан, мав покінчити ся страйк побідю селян. Переговори з двором від місцевий комітет, в якого склад входив парох о. Кульчицький. Новий страйк вибухнув в Ляшках, Росохованцях, Ішкові, Лоях, Липівцях, Яворові і Стамирі. До послідного села прибуло військо.

Зі Зкаражчини доносять до «Діла», що в цілїм повіті нема ніодного села, де не було би страйку. Всюда стоїть військо і жандарми. Народи і віча відбувають ся по дорогах. В околиці Синяви між посесорами крик розпущи, бо парох Синяви добровільно дав женцям 8. сніп. По двох днях опору жиди мусіли уступити, бо жито було би злягло. В Рожношинцях війг не дав війську квартири. Коні воєків стоять в двірських стайнях, а самі воєки ходять по селі. Посесор Явєц (жид) каже до людей: «Я не попущу вам нічого. Я маю 3 пари штанив; як сего року возьмете мені 2 пари, то мені все єще одна пара лишить ся.

В камінецькім повіті застрайкували села: Милятин старий і Ліско, де дідичем є Третер; з селянами страйкує солідарно двірська служба.

Польська праса широко розписує ся про страйки, записуючи подвійним пером всі арештованя, військо, жандармів, а передовсім «бунти», яких нігде не було і нема.

— Конфіскація. Прокуратурія сконфіскувала брошуру п. Вяч. Будзиновського п. з. «Хлопська політика» за уступ «Хлопський страйк».

— Руску реставрацію отворив у Львові при ул. Собського ч. 3 п. Ільків і в відозві до Русинів згадав, що грошей, які заробить, не оберне на ворожі нашому народові ціли, але для свого народу. Се дало понуку гакатистичному Dzien-pik-owi polsk-ому вівзвати польську суєспільність, аби в згаданій реставрації не склали грошей на рускі ціли. А чи львівські Русини мало давали і дають заробляти польським торговлям і гостинницям?

— Військові вправи на Дністрі. Дня 28. липня відбудуть ся на Дністрі коло Галича військові вправи, в яких возьмуть участь 10. баталіон піонірів, 2, 9. і 14. полк драгонів, 10. і 12. полк гусарів, 1, 4. і 7. полк уланів і 1. полк уланів краввої оборони.

— Огонь в Угнові. З Угнова доносять нам, що минулої ночі вибухнув там огонь і знищив 7 загород християн і 3 жидів. Шкода доси необчислена. Причиною пожежі має бути підпалєне. Ратунок був ледачий, а мабуть тому, що будинки були високо обезпечєні.

— В Пархачи, сокальського повіта, отворять з днем 1. серпня с. р. новий уряд почтовий із звичайним кругом діланя. До сего почтового уряду будуть належати громади: Пархач, Сілець, Куличків і Городище василиянське та двірський обшар Пархач.

— Чоловік без серця. В Бориславі дня 19. с. м. около 9. год. рано занедужав жебрак Микита Шуст і положив ся під паркан копальні Вагоновського. Вертільник тої копальні Рудольф Чєсняк побачивши лежачого Шуста, казав своїм помічникам Францови Топольському і Каролєви Янковському взяти шмату, вмочити в рорі і кинути жебракови на лице. Помічники зразу не хотіли, але на впривний приказ кинули шмату на бідолаха, а Чєсняк взяв ще коновку з водою і вилляв єї на жебрака. За хвилину жебрак вже не жив, видно, що жарт чи злоба а не всякаї способ брак серця Чєсняка і его помічників прискорили смерть бідного чоловіка.

— Вісти з перемискої єпархії. В пропозицію п. парохію Яжів старий поставлені оо.: Вікт. Кривич, Корн. Гумецкий, Ілля Маковей, Вас. Курило, Юл. Нєгребєцький, Юл. Яремкович, Лев Пясецький, Петро Лучєчко, Ост. Кушар, Іос. Каранович і Мих. Лев. — Презенту одержали оо. Сорокевич Іван на Ждиню, Давидович Ем. на Тартаків і Попель Вол на Арламівську Волю. — Відпустки для поратованя здоровля дістали оо.: Константинович Ем. на 4 нед., Хвинецький Ів. на 6 нед., (заступство деканату передано на той

час м. деканови о. Филімонови Подольському парохови в Лазях), Матковський Мих. (заступство деканату переняв на той час о. Теод. Сапун, пар. в Колодубах) і Наконечний Андрей на 2 місяці. — Правительство продовжило дотацію з релігійного фонду на один рік для прив. со- трудників в Рогізні, Прилбичах і Яблїнці вижній.

Телеграми.

Відень, 28. липня. Президент кабінету др. Кербер поїде дня 8. або 9. серпня до Ішлю, аби цісареві здати справу з чесько-німецьких перего- ворів.

Париж, 29. липня. Після донесень, які на- спіли до міністерства внутрішніх справ, в біль- ше як 50 департаментах конгрегаційні заведеня добровільно розв'язали ся так, що власти не ма- ли причини вмішувати ся в справу.

Льондон, 29. липня. Вчора оголошено «Си- ню книгу», в якій містять ся опис подій по по- луднево-африканській війні.

Льондон, 29. липня. Здоров'я англійського короля є дуже добре; рана гоїть ся.

Каїр, 29. липня. Агенція Гаваса доносить, що вчора було в Каїрі нових 35 случаїв холери, а 30 случаїв в Ассіот.

Петербург, 29. липня. З Хабріля доносять, що за 10 ostatnich днів занедужало там на хо- леру 143 Росиян, а 340 Китайців. Пошесть зменшає ся.

Конкурс.

Виділ бурей св. Володимира В. в Самборі прий- ме в сім шкільнім році 50 учеників під сліду- ючими умовами: 10 учеників по 24 К, 15 уче- ників по 20 К, а 25 учеників за доплатою 2 К і харч в натураліях. При вступі платить кож- дий ученик 1 К на інвентар і має виказати ся одіжною, білизною, постелею і книжками. — Просьби усні і письмєнні з заявою висоти пла- тні належить вносити до о. Михайла Ортинсько- го, катехита учпт. семинарії до 15. серпня 1902. р.

Від Виділу бурей св. Володимира В. в Самборі дня 9. липня 1902.

(Всі прочі рускі часониси просимо дуже о повторєвє сєго конкурєу).

Адвокат Др. Федан
потребує конципієнта
уповажненого до субституції.

1/2 кильоґр. гусячого піря
лише **60 кр.**

Розсилаю зовсім нове, сіре піре, рукою дерте, пів кильоґр. лише 60 кр.; то саме ліпшої якості лише 70 кр. в почтових пачках пробних 5 кл. за почтовим побранєм.

І. Краса торгова пірем
в Сміхові коло Праги (Чехи).

Виміна дозволєна. Прошу о точну адресу.

— Санітарного радника д-ра Барвіньского Во- долічний заклад Ельґерсбург (оснований 1837). Сезон від 1. марца до кінца падоліста. 150 до- бірно устрєвних комнат і 4 вїл в романтично положєним замком. Стация залїзничї Рлаує-El- gersburg-Птенан. Всякі водолічний процедури, електротерапія, масаж, лічничя гімнастика, Мі- чєля тучне ліченє, дієтетичне і кліматичне лі- чєнє. Особливо надає ся сей заклад до ліченя неврастєній, гістерїї, гіпохондрїї, пораженя, сер- цєвих недуг, нервової астми, жолудкових недуг, безсорности, ревматичних і гостєвих недуг, не- докровности, вольтухи і т. п.

Цїни вельми умїркованї.

1. Мешканє почавши від 1 марки (60 кр.) до 5 марок денно з прислугою.

2. Цїлий харч денно 4 1/2 марки (1. сніданє, 2. сніданє, обїд (table d'hôte — 4 даня — в недїлю 5) вечера).

3. Все ліченє, всякі процедури і купєлі з лікарською заплаатою і купєлевою прислугою 2 марки денно. Перша конзультація числїть ся окремо 10 марок.

Положенє вельми здоровє і гарнє серед Турїнського Ліса (560 метрїв над плєсом моря). О всякі вьясненя і подрїбні проспекти звертати ся треба до:

Sanitätsrath Dr. Barwiński's Wassenheil- u Kur- anstalt Bad Elgersburg im Thüringerwalde.

„Тревоги автора і видавника“

(гумористична подїя з натури)

О. Я. Кониського

можна набувати в Адміністрації «Руслана» та в обєх руських книгарнях у Львові.

Цїна примірника на вєліновім паперї ви- носить вєсєго 30 сот. (з почтовою перєсылкою 35 сот.).

ВІТРАКИ

цїлі зі сталї або з залїза, перевєщаючі всі конку- рєрцїї системи, до пору- шуваня мєлєнів і господар- ских машин, будувє

Антін Кунц
ц. і к. надворний доставєць
в Mährisch Weisskirch in
Моравїя, Авєстрія.

1(16-24)

COLOSSEUM Ernesta Thorna

у Львові, в пасажи „ГЕРМАНА“ ул. Сєнішна

Найславнїйша програма!

від 16. до 31. липня 1902.

При співучастї військової музики 30. п. ц.

1) Марш. 2) Увертура. 3) M. Sinne, субрет- ка. 4) Gotham i Stearnson, американські акроба- ти. 5) Harold, трєсура пєів. 6) Lanzetta, імітатор Otero i Fougere. 7) Ariel i Loube, комїчні ци- клїсти. 8) Орхєстра. — Реклямограф. 9) Lola Lloyds, субретка. 10) Nadrage, комїчний черєво- бесїдник. 11) Marigold's, англїйські сьвївачки і дансерки. 12. Американський бїоскоп. Найновїйша траґєдія американська Жертва алькоґолїзму.

Що дня о 8. год. вечерам велике предста- вленє. В недїлю і сьвїта два представлєня. Що лятнїцї High Life представленє. Бїлети вчаснїй- ше можна замовляти і набути в конторї Пльона при ул. Кароля Людвїка ч. 9. у Львові.

Начерки

Олексї Кузьми
I. том

можна набувати в Ставро- пїгїйській Книгарнї у Львові по цїні 2 К за гарно опрavl. примірник. (з почт. перєсил. о 45 сот. бїльше).

Складайте свої ошадности в Дністрі!

Дністер Товариство взаїмного кредиту, стоваришєнє зарєєстрованє з обмеженою порукою у Львові, Ринок ч. 10. дім «Просьвітї»

Дністер приймає вкладки щадничї і опроєнтовує їх по 4% від ста. Стап вкладок 31. грудня 1901 900.193 К 53 с. на 1.063 кни- жочках.

Дністер удїляє своїм членам позичок на векслї і скрипти за інтабу- ляцією або при відповїдній по- руцї на 5 1/2% і 1% додатку на кошти адмїністрації. Силату по- зичок розкладає «Дністер» до- гїдно також до 10 лїт. Членом може бути тїлько член обезпе- чєний в «Дністрі», від огню. Удїл членський вносить 50 К, вписовє 2 К. Удїли вплаченї по день 31. грудня 1901: 81.169 К 37 с. Членів було: 2.006. Стап позичок: 869.245 К 4 с.

Дністер удїляє рїкрїчно з чистого зиску датки на публичні добродїїні рускі цїли — на церкви, бурсї, шкльоли і т. д. — До кінца ро- ку 1901 удїлено 8.840 К.

Інформаций в справах позичок удїляють агєнти і Дирекция.

— Краєва Рада шкільна апробувала слїдуючі виданя Руського Тов-а педагогїчного на нагородї пильности і до бїблїотек шкїл народних:

	(брошуров.)	(оправл.)
Оповіданя для дїтий	40 сот.	54 сот.
Оповіданя Катренка	40 "	54 "
Оповіданя Коцюбинського	40 "	54 "
Переклади Кримського	40 "	54 "
Дїтячі оповіданя, Мамини Сї- біряка	30 "	54 "
Байки Пушкіна	30 "	44 "
Оповіданє Марка Вовчка ч. I.	30 "	44 "
Марта Борєцка	40 "	60 "
На прїчках	30 "	44 "
Народні думи, д-ра Пачов- ского	40 "	60 "
Казки, гр. А. Толєстоя	40 "	54 "
Поеми, О. Кониського	30 "	44 "
Покарана лож, комедийка	20 "	34 "
Малїй сьпїванник	20 "	
Серед цьвітїв, комедия в 2 дїях	16 "	30 "
Лїс Микита, Гете-Франко	1 К	1 К 30 "
Перша китичка, Ярошинь- скої	20 сот.	
Друга китичка, Ярошинь- скої	20 "	
обї разом		54 сот.
Андерсен, Казки IV і V ч.	50 "	2 К 90 "
5 частий разом опр.		
Для шкїл видїлових апробовано:		
Дивні пригоди комаха, Сан- гвіна	48 сот.	75 сот.
Інститутка, М. Вовчка	40 "	60 "
Шекспїр в повїстках	30 "	60 "

Зарваницю

ул. Руска ч. 3. Цїна з почтовою оплатою 25 сот.

поему Василя Щу- рата можна з амо- вляти лише в Став- ропїгїйській кни- гарнї у Львові.

За певну і добру льокацію
поручаємо

4 1/2% листи гіпотєчні
4% листи гіпотєчні коронові
5% листи гіпотєчні премїованї
4% листи товариства кредито- вого земського
4 1/2% листи Банку краєвого
5% обліґації Банку краєвого
4% позичку краєву
4% обліґації пропїнаційні

і всїлякі рєнти державні

Тї папєри продаємо і купуємо по найточнїйшїм курсї деннім.

КОНТОРА ВИМІНИ
ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ
Гіпотєчного